

T OVUZ

VƏTƏN,
XEYİRXAHLIQ,
ƏDALƏT
UĞRUNDA!

Tovuz Rayon İcra hakimiyyətinin orqanı

Qəzet 1929-cu ildən çıxır * № 01-02 (7375-7376) * 9 yanvar 2015-ci il * İctimai-siyasi qəzet * Qiyməti 50 qəpik

İlham Əliyevin Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü və Yeni il münasibətilə Azərbaycan xalqına təbriki

- Hörmətli xanımlar və cənablar!
Əziz həmvətənlər!

2014-cü il arxada qalır. 2014-cü il ölkəmiz üçün uğurlu olmuşdur. Ölkə qarşısında duran bütün vəzifələr uğurla icra edilmişdir. Ölkəmizin dinamik inkişafı təmin edilmişdir. Bizim beynəlxalq mövqelərimiz daha da möhkəmlənmişdir. Azərbaycan dünyada etibarlı tərəfdaş kimi tanınır və bizim təsir imkanlarımız da genişlənir.

Bildiyiniz kimi, 2012-2013-cü illərdə Azərbaycan dünyanın ən mötəbər qurumu olan BMT Təhlükəsizlik Şurasında təmsil olunurdu.

155 ölkənin dəstəyi ilə biz bu haqqı qazanmışdıq. Bu il isə Azərbaycan Avropa Şurası Nazirlər Komitəsinə sədrlik edirdi, Avropada demokratiyanın inkişafına, insan haqlarının qorunmasına öz dəyərli töhfəsini vermişdir.

Biz bütün ölkələrlə bərabər hüquqlu münasibətlər qurmuşuq. Qonşu dövlətlərlə və bütün digər dövlətlərlə səmərəli əməkdaşlıq edirik. İktərəfli əlaqələrimiz inkişaf edir. Eyni zamanda, Azərbaycan çoxtərəfli formatda öz müsbət rolunu oynayır. Xüsusilə regional inkişaf məsələlərində Azərbaycanın rolu danılmazdır. Azərbaycanın iştirakı olmadan regionda heç bir layihə - siyasi, iqtisadi, enerji və digər layihələr icra edilə bilməz.

2014-cü ildə iqtisadi inkişaf təmin edilmişdir. Bu da çox önəmlidir, çünki bildiyiniz kimi, dünyada hələ də iqtisadi, maliyyə böhranı davam edir. Bütün bunlara baxmayaraq, Azərbaycan iqtisadiyyatı uğurla inkişaf edir və bu inkişafın təməlinə islahatlarımız dayanır. Təsədüfi deyil ki, dünyanın ən mötəbər iqtisadi qurumu olan Davos Ümumdünya İqtisadi Forumu rəqabət qabiliyyətliliyinə görə Azərbaycanı 38-ci yere layiq görmüşdür. Bu, böyük və tarixi nailiyyətdir.

Qeyri-neft sektorumuzun inkişafı bizim üçün prioritet olaraq qalır. Şadam ki, bu il qeyri-neft sektorumuz təxminən 7 faiz artmışdır. Ölkə iqtisadiyyatına 27 milyard dollar sərmayə qoyulmuşdur. Bu da çox önəmli hadisədir.

Çünki indi dünyada sərmayələrin cəlb edilməsi üçün mübarizə gedir. Azərbaycanda sərmayə qoyuluşu yüksək səviyyədedir. Əminəm ki, gələn il də belə olacaq.

Yoxsulluğun, işsizliyin səviyyəsi 5 faizdir. Bu da dünya miqyasında çox gözəl göstəricidir. Dövlət xarici borcumuz ümumi daxili məhsulumuzun cəmi 8 faizini təşkil edir. Bu da nadir göstəricidir. Makroiqtisadi vəziyyət sabitdir. Valyuta ehtiyatlarımız 50 milyard dollardan çoxdur. Manatın məzənnəsi isə sabit olaraq qalır.

Siz yaxşı bilirsiniz ki, dünyada neftin qiymətinin düşməsi ilə əlaqədar müəyyən gərginliklər yaşanır, o cümlədən bizim bölgəmizdə. Azərbaycan isə sabitlik adasıdır, nümunəvi ölkədir. Ölkəmizdə istər siyasi, istər iqtisadi sabitlik təmin edilir və ediləcək. Azərbaycan xalqı təhlükəsizlik şəraitində yaşayacaq və ildən-ildə xalqımızın rifah halı yaxşılaşacaqdır.

Sosial siyasətimiz bütün dövrlərdə bizim üçün əsas vəzifə olmuşdur. Bu il Azərbaycan da sosial infrastrukturun yaradılmasına böyük vəsait qoyulmuşdur, 60-dan çox tibb ocağı, 50-yə yaxın məktəb, uşaq bağçası tikilib təmir edilmişdir.

Əminəm ki, gələn il də bu müsbət proseslər gedəcək.

Azərbaycanda inflyasiya 1,4 faizdir. Əhalinin pul gəlirlərinin artımı isə 5 faizə yaxındır. Maaşların, pensiyaların, sosial müavinətlərin ildən-ildə artırılması əlbəttə ki, insanların rifah halını yaxşılaşdırır.

Ən ağır vəziyyətdə olan soydaşlarımızın - məcburi köçkünlərin problemləri də uğurla həll edilir. Hər il 20 mindən çox köçkün yeni evlərə köçürülür. Bu il də bu məqsədlər üçün böyük vəsait ayrılmışdır və biz bu məsələni də tədricən həll edirik.

Ancaq əfsuslar olsun ki, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi bu il də öz həllini tapmamışdır. Buna səbəb Ermənistanın kriminal, qanlı diktatura rejiminin mövcudluğudur. Ermənistan sülh istəmir. Bütün səylərini ona qoyub ki, sülh danışıqları aparılmasın,

yaxud da ki, imitasiya naminə aparılsın. Bu il vasitəçilər fəallıq göstərmişdilər, bunu biz qeyd etməliyik. Rusiya, Amerika, Fransa - bu ölkələrin rəhbərləri ardıcılıqla avqust, sentyabr, oktyabr aylarında üçtərəfli görüşlər keçirmişlər. Mən bunu yüksək qiymətləndirirəm və bu ölkələrə minnətdaram. Ancaq Ermənistan bu görüşlərdə özünü səmimi aparmamışdır. Bundan əlavə, Paris görüşündən iki həftə keçməmiş işğal edilmiş torpaqlarda genişmiqyaslı hərbi təlimlərə başlamışdır. Bu təlimlərin bir məqsədi var idi - Azərbaycanı provokasiyaya çəkmək, təxribat törətmək və danışıqlar prosesinə zərbə vurmaq. Eyni hadisəni biz yay aylarında görmüşdük. O vaxt da erməni təxribatçı qrupları Azərbaycan mövqelərinə hücum çəkmişdilər. Ancaq Azərbaycan Ordusu onlara layiqli cavab vermişdir, 50-dən çox işğalçı məhv edilmişdir. Bu ilin sonlarında da buna oxşar hadisə baş vermişdir. Yəni də Azərbaycan Ordusu düşməne layiqli cavab verərək onu yerinə oturtdu. İşğalçı dövlət bilməlidir ki, qüdrətli Azərbaycan Ordusu istənilən vaxtda öz ərazi bütövlüyünü bərpa edə bilər. Sadəcə olaraq biz hələ ümid edirik ki, danışıqlar prosesi müsbət nəticə verə bilər və bu ümidi gücləndirən amillər kifayət qədər çoxdur. Bizim siyasi gücümüz, iqtisadi potensialımız, qüdrətli ordumuz var.

Gələn il ordu quruculuğuna, ordumuzun inkişafına 5 milyard dollara yaxın vəsait ayrılacaq ki, bu da yoxsul, dilənçi Ermənistanın ümumi büdcəsindən iki dəfədən çoxdur.

Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi yalnız beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri əsasında öz həllini tapa bilər. BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələri icra edilməlidir. İşğalçı qüvvələr Azərbaycanın işğal edilmiş torpaqlarından çıxarılmalıdır, ölkəmizin ərazi bütövlüyü bərpa edilməlidir. Bu, əsas prinsiplərdir. Biz bu prinsiplər əsasında istənilən müqavilənin imzalanmasına hazırıq.

Bu il Azərbaycanda "Sənaye ili" elan edilmişdir. Bildiyiniz kimi, sənaye potensialımız gündən-günə güclənir. Azərbaycan bu istiqamətdə çox böyük uğurlara imza atmışdır və bu sahədə görülən işlər bu il də istisna olmamışdır. Beləliklə, bu il 230-dan çox yeni sənaye müəssisəsi açılmışdır və bu da həm işsizliyin aradan qaldırılmasına, həm də ixrac potensialımızın inkişafına öz müsbət təsirini göstərir. Biz özümüzü əsas ərzaq məhsulları ilə artıq təmin edirik. Eyni mənərəni tikinti materialları bazarında da görmək istəyirik və biz bu məqsədə çatırıq. Bildiyiniz kimi, icra edilən regionların sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramının əsas məqsədi də məhz bundan ibarətdir.

Azərbaycan, eyni zamanda, yüksək texnologiyalara böyük investisiyalar qoyur və bu il bu sahədə yadda qalanı olmuşdur. Bu il Azərbaycan ikinci peykini öz sahəyə sahib oldu. Noyabr ayında bu peyk Azərbaycana təhvil verildi və beləliklə, bizim indi iki peykimiz var: "Azerspace" və "Azersky". "Azersky" peykinin xüsusiyyəti ondan ibarətdir ki, - dünyada cəmi 20 ölkə belə peyklərə malikdir, - bu peyk yer səthini yüksək dəqiqliklə müşahidə edir. Beləliklə, Azərbaycanın milli maraqları, təhlükəsizliklə bağlı maraqları tam şəkildə təmin olunur, eyni zamanda, kosmik sənayemiz də inkişaf edir.

Korrupsiya və rüşvətçuluğa qarşı ciddi mübarizə aparılır. "ASAN xidmət" bu sahədə xüsusi yerə malikdir. Artıq 7 mərkəz yaradılmışdır, 3 milyon 500 min mürciət edilmişdir. "ASAN xidmət" ictimai xidmətlər sahəsində, korrupsiya və rüşvətçuluğa qarşı mübarizədə xüsusi rol oynayır. Bu xidmətin yaradılmasından cəmi iki il keçdiyini nəzərə alsaq, görürük ki, biz nə qədər böyük irəliləyişə nail ola bilməmişik. Korrupsiya və rüşvətçuluğa qarşı bundan sonra da ciddi mübarizə aparılacaq, həm cəza tədbirləri, inzibati tədbirlər və sistem xarakterli tədbirlər görülməkdədir.

Azərbaycan dünyada multikulturalizm mərkəzi kimi tanınır. Bu il mən Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin yaradılmasına il əlaqədar müvafiq Sərəncam imzalamışam. Dünyada Azərbaycanın nadir rolu yüksək qiymətləndirilir. Azərbaycan sivilizasiyalararası bir körpüdür. Həm coğrafi, həm siyasi, həm bütün başqa cəhətlərdən Azərbaycan nadir bir ölkədir.

Bizim təcrübəmiz öyrənilir. Əminəm ki, başqa ölkələrdə Azərbaycan təcrübəsi tətbiq olunduqda o ölkələrdə də dinlərarası, millətlərarası münasibətlər sağlam zəmində öz həllini tapacaqdır.

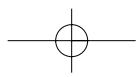
Bu il sentyabrın 20-də biz "Əsrin müqaviləsi"nin 20-ci ildönümünü qeyd etmişik. Simvolik haldır ki, məhz 2014-cü il sentyabrın 20-də "Cənub" qaz dəhlizinin təməli qoyulmuşdur. "Cənub" qaz dəhlizi Avropanın ən böyük infrastruktur layihəsidir. Bu nəhəng transmilli layihənin icrasında Azərbaycan öz liderlik keyfiyyətlərini bir daha nümayiş etdirmişdir.

Məhz Azərbaycanın uzun illər ərzində apardığı enerji siyasəti nəticəsində, qətiyyətli siyasət nəticəsində bu böyük layihə artıq reallaşır. "Şahdəniz-2", TANAP və TAP Azərbaycan üçün nadir və əvəzolunmaz layihələrdir və uzun illər, onilliklər bundan sonra bizim milli maraqlarımızı, iqtisadi və siyasi maraqlarımızı təmin edəcək. Azərbaycan beynəlxalq əməkdaşlıq məsələlərində olduğu kimi, bu layihədə də liderliyi öz üzərinə götürüb və bu missiyanı şərəflə yerinə yetirəcəkdir.

Əziz dostlar, bu gün Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günüdür. Əminəm, dünyada yaşayan bütün azərbaycanlılar haqlı olaraq fəxr edirlər ki, bu gün qüdrətli, müstəqil Azərbaycan dövləti vardır. Müstəqillik bizim üçün ən böyük xoşbəxtlikdir, ən böyük sərvətdir. Biz 23 ildir ki, müstəqillik və müstəqil siyasət aparırıq. Milli maraqlar, milli dəyərlər üzərində qurulmuş bu müstəqil siyasət bugünkü Azərbaycan reallıqlarını təmin edir. Bu gün Azərbaycan dinamik, sürətlə inkişaf edən ölkədir. Azərbaycan demokratiya, azadlıq, müstəqillik, tərəqqi, inkişaf yolu ilə uğurla gedən ölkədir. Əminəm, dünyada yaşayan bütün azərbaycanlılar fəxr edirlər ki, bu gün dünya xəritəsində Azərbaycan kimi dövlət var, öz sözünü deyir, deyəcək və bizim uğurlu inkişafımız bundan sonra da təmin ediləcəkdir.

Mən bütün azərbaycanlıları Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü və Yeni il bayramı münasibətilə ürəkdən təbrik edirəm. Hər bir Azərbaycan ailəsinə səadət, xoşbəxtlik, yeni uğurlar arzulayıram.

Bayramınız mübarək olsun!

Böyük ürək sahibi

Heydər Əliyev Fondu on ildən artıqdır ki, fəaliyyət göstərir. Bu fonda respublikanın birinci xanımı Mehriban Əliyeva rəhbərlik edir. Birinci xanımın çoxsahəli fəaliyyətilə Heydər Əliyev Fondu ulu öndərin adını şərəflə daşıyır, onun xatirəsinə layiq böyük işlər görür. Heydər Əliyev tarixi şəxsiyyətdir, müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurucusudur.

O, bir-biri ilə tamamilə ziddiyyət təşkil edən iki dövlət quruluşunda Azərbaycana rəhbərlik etmişdir. 1969-1982-ci və 1993-2003-cü illər Azərbaycan tarixində Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə inkişaf illəri kimi qalacaqdır. İki tamamilə fərqli bir ictimai-siyasi mühitdə Azərbaycan yüksək zirvələrə qalxmışdır.

Heydər Əliyev Fondunun milli maarifçilik xəttinin həyata keçirilməsi sahəsində gördüyü işlər konkret çərçivə ilə məhdudlaşmırməktəb tikintisindən tutmuş UNESCO ilə konkret təhsil proqramlarının həyata keçirilməsində geniş spektri əhatə edir. Azərbaycanın birinci xanımının birbaşa təşəbbüsü ilə həyata keçirilən "Yeniləşən Azərbaycana yeni məktəb" layihəsi cəmiyyətdə çox böyük əks-səda doğurmuşdur. Layihə çərçivəsində hələ 2005-ci ildə Azərbaycanın ən müxtəlif bölgələrində rekord sayda-132, 2006-cı ildə isə daha 100 yeni məktəb binasının tikilərək istifadəyə verilməsi və lazımı avadanlıqlarla təchiz olunması dövlətin bu sahədə həyata keçirdiyi işlərə əvəzsiz töhfə olmuşdur. Bu layihə bizim Tovuz rayonundan da yan keçməyib. Biz çox sevinirik ki, Cəlilli, Əsrək Cırdaxan və Alakol kənd tam orta məktəbləri şagird və müəllimlərin istifadəsinə verilib. Bu məktəblərin hər birində müasir laboratoriya, kitabxana, yeməcxana, ən son avadanlıqla təchiz edilmiş kompüter otaqları, emalatxana, idman zalları, geniş meydançalar və ayrıca istilik sistemi var. Heydər Əliyev Fondu

belə göstəricilərə nail olmaqla sübut etmişdir ki, yüksək əzm və iradə, ən əsası, vətənpərvərlik milli inkişafda son dərəcə vacib amildir. Sevindirici haldır ki, qonşu Şəmkir rayonunda Bakı Oxford Məktəbinin Uşaq Akademiyasının açılışı olmuşdur. Bakı şəhərinə axının qarşısını almaq üçün əyalətlərdə hər cürə şəraitin yaradılması həqiqətən də tədqirəlayıqdır. Bir sözlə, son 10 ildə ölkədə 2.700 məktəb inşa olunmuş və əsaslı təmir edilmişdir. Heydər Əliyev Fondunun "Təhsilə dəstək" layihəsi də özünün humanist məqsədləri ilə diqqəti çəkir. Gürcüstanın azərbaycanlılar yaşayan bölgələrindəki təhsil ocaqlarına tədrisin gürcü dilində aparıldığı məktəblərə mütəmadi olaraq yeni dərslik və tədris ləvazimatları göndərilir.

"Uşaq evləri və internat məktəblərinin inkişafı" Proqramı çərçivəsində respublika üzrə 30-dan çox uşaq müəssisəsi əsaslı şəkildə təmir edilmiş, yeni avadanlıqlarla təchiz olunmuş, əlavə yardımçı binalar inşa edilmiş və kommunal şərait yaxşılaşdırılmışdır.

2014-cü il fevralın 24-də isə Heydər Əliyev Fondunun "Məktəbəqədər təhsil müəssisələrinin inkişafı proqramı"nın təqdimat mərasimi olmuşdur. Bizim parlaq uşaqlığımız bu gün Azərbaycanda artıq köhnəlmiş fəaliyyət göstərən uşaq bağçalarında keçib. Fondun prezidenti Mehriban xanım Əliyeva qeyd etmişdir: "O zəmandan bu günə qədər Azərbaycanda əhalinin sayı 25-30 faiz artıb. Mövcud bağçalar tələbatı ödəmir. Onlar tələbatı təxminən 18-20 faiz səviyyəsində ödəyir... Artan tələbatı ödəmək üçün yeni bağçalar tikilməlidir". Bu fikir bizim məktəbəqədər təhsil müəssisələrinin işçiləri üçün ən böyük hədiyyədir. Belə ki, hal-hazırda rayonumuzda yüz yerlik üç uşaq bağçası tikilir. Fəaliyyətində "Uşaqlara yaxşılıq nə qədər çox olsa, yenə də azdır" şüarını əsas götürən Mehriban Əliyeva uşaqların yaxşı yaşaması üçün əlindən gələni əsirgəmir.

Yaxşı yadımdadır. Keçən əsrin yetmişinci illərində "Hərəmiş bir ağac əkək!" devizi altında Tovuz rayonunun məktəbliləri Tovuz çayının ətrafına, körpünün yanına ağac əkmək təşəbbüsü ilə çıxış etdilər. Doxsanıncı illərdə respublikamızda mavi yanacağın olmadığı səbəbindən ağacların kütləvi qırılması həyata keçirildi. Minlərlə ağac məhv edildi, az qala ulğun deyilən kolların kökü kəsildi...Və nəhayət, mavi yanac-

aq Tovuz rayonuna yenə gəldi.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, İDEA İctimai Birliyinin təsisçisi və rəhbəri Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə 5 noyabr 2014-cü il tarixində "Ümumrespublika Yaşıllaşdırma" marafonu başlamışdır. Artıq bizim rayon da bu marafona qatılıb və 58.000-ə yaxın müxtəlif növ ağac əkilib. Yaxşı olardı ki, kənd məktəbliləri də yaşadığı kənd ərazisində ağac əksinlər və özləri məktəbi qurtarana kimi qulluq etsinlər. Yaşillıq planetimizin ağ ciyəridir, yəni yaşillıq nə qədər çox olarsa təmiz hava da çox olar.

H.Əliyev Fondunun fəaliyyəti çox genişdir. Ümummillilə lider Heydər Əliyev demişdir: "Özünü həkim sənətinə, insanların sağlamlığına, səhətinə həsr edənlər ən qiymətli insanlardır". Son 10 ildə ölkə büdcəsində səhiyyə xərcləri 11 dəfədən çox artmışdır. Ölkəmizdə müasir tibb avadanlıqları və cihazlarla təchiz olunmuş 500-dən çox səhiyyə müəssisəsi əhalinin istifadəsinə verilmişdir. Tovuz rayonunda Hemodializ diaqnostika mərkəzinin açılışında dövlət rəhbəri İlham Əliyev şəxsən iştirak etmiş və öz xeyir-duasını vermişdir. İndi dializ xəstələrimiz müalicə üçün Bakıya, Qazağa getmir. Ümumiyyətlə, nə qədər müəssisələr rayonlarda olsa, o qədər paytaxta axın azalar.

Mehriban xanım Əliyevanın sayəsində Heydər Əliyev Fondu uşaqların reabilitasiyası üçün böyük imkanlar yaratmışdır. Tovuz MRX-nın poliklinika

şöbəsinin pediatriya bölməsinin rəhbəri, rayon Pediatri Knyaz Qasimov dedi:

- Azərbaycanda 2004-cü ildə Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərliyi ilə yaradılmış Heydər Əliyev Fondu digər sahələrlə yanaşı səhiyyə sahəsində də uğurlu və xeyirxah tədbirlər və layihələr həyata keçirir. Bu tədbirlər və layihələr, ilk növbədə xalqımızın sağlamlığının və genofondunun qorunması kimi mühüm və son dərəcə ali məqsədə xidmət edir. Belə ki, imkansız ailələrin anadangəlmə ürək qüsurlu uşaqlarının respublikanın ayrı-ayrı bölgələrində fondun dəstəyi ilə korreksiyaedici cərrahi əməliyyatların aparılması bu işdə böyük töhfəsini vermişdir. Tovuz rayonundan da belə qayğı ilə əhatə olunmuş uşaqlardan bir neçəsinin adını göstərmək olar: Dondar Quşçudan Quliyev Asif Yusif oğlu, Əlibəylidən İsmaylova Zeynəb Tofiq qızı, Tovuz şəhərindən Aslanova Fatimə Mətləb qızı müalicə olunub. Yenidən həyata qaytarılıb.

Fondun "Diabetli uşaqlara ən yüksək qayğı" layihəsi çərçivəsində rayonumuzdan 13 nəfər diabetli uşaq şəkərlənən aparat və insulin preparatı ilə təmin edilmişdir. Fondun "Talassemiya" xəstə uşaqlarla bağlı layihəsi çərçivəsində isə rayonumuzdan 12 nəfər talassemiya uşağının mütəmadi müayinə və müalicələrinin həyata keçirilməsini təmin edir.

Bir sözlə, əldə edilən nəticələr çox gözəldir. Fondun prezidenti Mehriban Əliyevanın bir məqsədi var: vətənpərvərlik, mərhəmət, insansəvrəklik, doğma xalqımıza və ölkəmizə xidmət etmək... Kaş ki, hamıda bu xüsusiyyətlər olardı... Mən sözümlü Mehriban xanım Əliyevanın sözləri ilə bitirmək istəyirəm: "Qarşıda bizi yeni çağırışlar, yeni hədəflər, yeni qələbələr gözləyir və mən əminəm ki, biz bütün çətinliklərin öhdəsindən birgə gələrək yeni nailiyyətlərə imza atacağıq".

Sədaqət Qasimova,
filologiya üzrə
fəlsəfə
doktoru.

Prezidentin tovuzlulara yeni il hədiyyəsi

Azərbaycanın bütün kənd təsərrüfatı işçiləri kimi, tovuzlular da əkinçilik və maldarlıq sahəsini günün tələbləri səviyyəsində inkişaf etdirərək məhsul tədarükündə öncül yerlərdən birini tutur. Taxıl tarlalarımız, bazarı ilin bütün fəsilərində təzə tərəvəz və göyərti ilə təmin edən istixanalarımız, üzüm bağlarımız öz ərazisini gündə-günə genişləndirməkdədir. Təbiət isə öz işini görməkdə, quraqlıq ildən-ile öz zəhmini artırmaqda, suvarma suyu- na olan ehtiyac artmaqdadır.

Bu, bütün bölgələrimizdə müşahidə edilir. Suya olan ehtiyac bütün yerləri əhatə edir. Bunu nəzərə alan Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev ötən ildə olduğu kimi, bu il də ölkənin suvarma və içməli suya artan ehtiyacını nəzərə alaraq xeyli subartezian quyusunun qazılmasına sərəncam vermişdir.

Prezidentin Yeni il qabağı imzaladığı bu sərəncam rayon əhalisinin ikiqat sevincinə səbəb olmuşdur. Qazılması nəzərdə tutulan quyulardan 12-si Tovuz camaatı üçün nəzərdə tutulmuşdur. Qazılacaq subartezian quyuları bölgü üzrə aşağıdakı kəndlər üçün nəzərdə tutulur. Əyyublu kəndində 2 quyu, Aşağı Quşquda 4 quyu, Dönük Qırıqlı 3 quyu, Qovlar şəhərində 1, Düz Qırıqlı və Alakol kəndlərinin hərəsində 1 quyu qazılacaqdır.

"Tovuz"

Kənddə hüquq məsləhətxanası

Günü-gündən abadlaşan, kənddən çox qəsəbəni xatırladan Əyyubluda əhali bütün xidmət növlərindən istifadə etmək imkanı qazanmışdır. Kənddə bircə hüquq məsləhətxanası çatışmırdı, o da yaradıldı. 2015-ci ilin yanvar ayının 5-dən fəaliyyətə başlayan hüquq məsləhətxanasından təkcə Əyyublular deyil, qonşu Düyərlü, Düz Qırıqlı, Alakol kəndlərinin sakinləri də istifadə edəcəklər.

Bu iş bütün kənd sakinlərinin üreyincə olmuşdur. Çünki, onların hüquqşünasların xidmətindən istifadə etmək üçün bir neçə dəfə rayon mərkəzinə gəlməsi həm vaxt, həm də artıq vəsait itkisinə səbəb olurdu.

Hüquq məsləhətxanasında iki ali təhsilli hüquqşünas çalışır. Məsləhətxananın direktoru Duman Zeynalov söhbət əsnasında bildirdi ki, onlar iddia ərizələrinin yazılması, kassasiya və apelyasiya şikayətlərinin hazırlanması, etirazlar və vəsatətlərin qaldırılması kimi xidmətlər göstərməklə müştərilərə hüquqi yardımlar edəcəklər.

R.Çıraqlı

Tədbirlər planı təsdiq edildi

29 dekabr 2014-cü il tarixdə Tovuz Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Tofiq Zeynalov rayonda 20 yanvar faciəsinin iyirmi beşinci ildönümünün yüksək səviyyədə keçirilməsilə bağlı sərəncam imzalayıb.

Sərəncama əsasən 20 yanvar faciəsinin iyirmi beşinci ildönümünün keçirilməsi ilə bağlı tədbirlər planı təsdiq edilmişdir. Tədbirlər planında nəzərdə tutulan işlərin yerinə yetirilməsi üçün məsul şəxslərə tapşırıqlar verilmişdir.

Nümayəndələr hesabat verirlər

"İcra hakimiyyətləri haqqında" Əsasnaməyə uyğun olaraq Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının İnzibati Ərazi Dairələri üzrə Nümayəndəliklərində hesabat yığıncaqları keçirilir.

Növbəti hesabat yığıncağı yanvar ayının 5-də Çeşməli İnzibati Ərazi Dairə üzrə Nümayəndəliyində keçirilmişdir. Yığıncaqda nümayəndə Asif Musayev hesabat vermişdir. O, qeyd etmişdir ki, son illər hörmətli prezidentimizin qayğısı nəticəsində bölgəmizdə geniş abadlıq və quruculuq işləri aparılmışdır. İllərlə yoldan əziyyət çəkən insanlar üçün Tovuz-Qaralar avtomobil yolu ən böyük hədiyyə olmuşdur. Çox qısa müddətdə

nümayəndəliyin ərazisində hər biri 180 yerlik iki orta məktəb binası tikilərək şagirdlərin istifadəsinə verilmişdir. Papaqçılar kəndinin köhnə məktəb binasında kənd bələdiyyəsinin köməyi ilə beş otaqdan ibarət ambulatoriya kənd sakinlərinin istifadəsinə verilmişdir.

Daha sonra görülməli və görülməli işlərdən danışan A.Musayev Çeşməliyə göstərdiyi diqqətə görə Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Tofiq Zeynalova kənd sakinləri adından minnətdarlıq etmişdir.

Hesabat yığıncağında Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini Təranə Bayramova iştirak və çıxış etmişdir.

Rayon İcra Hakimiyyəti başçısı Aparatında 2015-ci ildə vətəndaşların qəbulu günləri

Sıra №-si	Soyadı, adı və atasının adı	Vəzifəsi	Qəbul günləri
1	Zeynalov Tofiq Məhəmmədli oğlu	Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı	Cümə günü, saat 10:00-dan gün ərzində
2	Həsənov Mahir İsa oğlu	RİH başçısının birinci müavini	Cümə axşamı günü, saat 10:00-dan gün ərzində
3	Qasimov Niftali Xansuvar oğlu	Başçının müavini –Aqrar məsələlər şöbəsinin müdiri	Bazar ertəsi günü, saat 10:00-dan gün ərzində
4	Bayramova Təranə Nazim qızı	Başçının müavini –İctimai-siyasi və humanitar məsələlər şöbəsinin müdiri	Çərşənbə axşamı günü, saat 10:00-dan gün ərzində
5		Başçının müavini-Sosial-iqtisadi inkişafın təhlili və proqnozlaşdırılması şöbəsinin müdiri	Çərşənbə günü, saat 10:00-dan gün ərzində

QEYD: - Həftədə bir dəfə ərazi üzrə ayrı-ayrı kəndlərdə təsdiq edilmiş qrafik əsasında başçının səyyar qəbulu keçirilir.

- Hər gün saat 18:00-dan sonra hər bir vətəndaş RİH başçısı və müavinlər tərəfindən qəbul olunur.

- Şəhid ailələri, Qarabağ əlilləri və digər imtiyazlı vətəndaşlar gün ərzində növbədənəknər qəbul olunurlar.

- Şöbə müdirləri tərəfindən bütün vətəndaşlar gün ərzində qəbul olunurlar.

Bizim müsahibə

Müraciətlərə, ərizə və şikayətlərə operativ münasibət bildirilir

Azərbaycan dövlətinin günü-gündən sürətli inkişafı, bölgə və dünyada bir çox uğurlara imza atması on bir ildən çox bir müddətdə ölkəmizə rəhbərlik edən umummilli lider Heydər Əliyevin siyasi kursunun layiqli davamçısı möhtərəm prezidentimiz İlham Əliyev cənablarının gərgin əməyinin nəticəsidir. Bunu, bu günkü həyatımız, qısa zamanda əldə etdiyimiz böyük uğurlar, sosial-iqtisadi inkişafımız, ölkəmizdə olan sabitlik, mövcud vətəndaş həmrəyliyi, beynəlxalq aləmdə artan nüfuzumuz bir daha sübut edir. Həyatımızda baş verən dəyişikliklər baş verib. Bu dəyişikliklər hər bir vətəndaşın, ölkəmizin ümumi həyatında hiss olunmaqdadır.

Bu gün insanlar həyatlarında baş verən hadisələrlə bağlı ölkə başçısına və digər dövlət qurumlarına müraciət edirlər. Cənab prezidentimizin vəzifə sahiblərindən əsas tələbi odur ki, vətəndaşların müraciətlərinə, ərizə və şikayətlərinə vaxtında, qanunlarımıza müvafiq, operativ şəkildə cavab verilsin.

Rayonumuzda əhalinin ən çox üz tutduğu yer rayon İcra Hakimiyyətidir. Daxil olan ərizə və şikayətlərə baxılması vəziyyəti ilə oxucularımızı məlumatlandırmaq üçün qəzetimizin müxbiri Rayon İcra Hakimiyyəti başçısı aparatının səmndərlə və vətəndaşların müraciətləri ilə iş şöbəsinin müdiri Mətləb Qasimovla görüşmüşdür. M.Qasimovla müsahibəni diqqətinizə çatdırırıq.

- Mətləb müəllim, vətəndaşlar bu gün hansı məsələlərlə bağlı daha çox müraciət edirlər. Onların ərizə və şikayətlərinə baxılması istiqamətində nə kimi işlər görülür?

- Hörmətli Prezidentimiz İlham Əliyev cənablarının belə bir fikri var ki, hər bir məmurun əsas vəzifəsi vətəndaşlara xidmət etməkdir. Bu fikirləri biz fəaliyyət proqramı kimi qəbul etmişik. Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı cənab Tofiq Zeynalov hər həftənin beşinci günləri (cümə günü) vətəndaşları qəbul edir. Eyni zamanda qəbullar bütün həftə boyu həyata keçirilir. Səyyar qəbullar təşkil edilir.

Şəhid ailələri, Qarabağ, Böyük Vətən Müharibəsi, Əfqanıstan veteranları müraciət etdikləri vaxtda qəbul olunurlar. Eyni zamanda, müavinlərin və şöbə müdirələrinin də qəbul günləri var. Bir sözlə, İcra Hakimiyyətinə kim müraciət edərsə həmin müraciətə dərhal münasibət bildirilir. Rayon İcra Hakimiyyətində qəbul günləri barədə "Tovuz" qəzetində də məlumat verilir.

O ki, qaldı sizin sualınızın cavabına, bildirim ki, ötən il İcra Hakimiyyətinə 1100-ə yaxın ərizə və şikayət daxil olmuşdur. Müraciətlər ən çox qaz, içməli su, torpaqla bağlı və ünvanlı sosial yardım barədədir.

- Nəyə görə bu sahələrdən daha çox şikayət

var?

- Torpaq məsələsi həmişə ağırlı məsələ olub. Bacı qardaşla, qardaş da bacı ilə yola getmir. Məhkəmədə həll olunacaq məsələ ilə bağlı bizə müraciət olunur. Bir həqiqəti deyim ki, bizə müraciətlərin bir qismi əhalinin maarifisizliyindən irəli gəlir. Hamı elə başa düşür ki, rayonda bütün məsələləri İcra Hakimiyyəti həll etməlidir. Amma bu, belə deyildir. Hər bir təşkilatın özünün səlahiyyəti var. Əfsuslar olsun ki, maarifisizlik hələ özünü göstərməkdədir. Bu sahədə hamı birgə fəaliyyət göstərsə yaxşı nəticə əldə etmək olar. Eyni zamanda, ünvanlı sosial yardım, işsizliklə bağlı daha çox müraciət edirlər. Rayon rəhbərliyi bütün vasitələrdən istifadə edir ki, əhalinin işlə təmin olunmasına yardımçı olsun. Bir də ki, bu gün ölkə tabeli idarə və müəssisələrin hamısında işə qəbul mərkəzləşdirilmiş qaydada, test üsulu ilə aparılır. İnsanlar zəhmət çəkib hazırlamalı, imtahan verməlidirlər.

Əhalinin kasib təbəqəsinə ünvanlı sosial yardımın verilməsində də müəyyən neqativ hallar var ki, bunların da aradan qaldırılması üçün İcra Hakimiyyəti tərəfindən ciddi addımlar atılır.

Əhalinin mavi yanacaq la təmin edilməsində də problemlər var. Bu sahədə də xeyli şikayətlər daxil olmuşdur. Onların həlli istiqamətində də ciddi işlər

görülürdü

- İş təkəcə rəsmi ərizə və müraciətlərlə bitmir. Qəbulda da çox məsələlər həll olunur.

- Dedikləriniz həqiqətdir. İcra başçısının qəbulunda ildə iki minə yaxın vətəndaş olur. Bu, heç də kiçik rəqəm deyil. Qəbulda aidəti idarə və müəssisələrin rəhbərləri iştirak etdiyindən çox məsələlər yerində həll edilir ki, bu da vətəndaşlar tərəfindən razılıqla qarşılanır. Səyyar qəbulların da çox böyük əhəmiyyəti var. Məhz bu səbəbdən ki, əvvəlki illərlə müqayisədə qəbula gələnlərin sayı xeyli azalmışdır.

- Yuxarı orqanlara ərizə və şikayətlər göndərilir. Bunları necə həll edirsiniz?

- Bir məsələni diqqətinizə çatdırım ki, kim hara yazırsa-yazsın, bütün məsələlər rayonda həll olunur. Çünki bütün məsələlər qanun çərçivəsində həll olunmalıdır. Bəzi vətəndaşlar qanunları yaxşı bilmədiyindən yuxarı orqanlara üz tuturlar ki, onun işi tez həll olunsun. Amma bilmək lazımdır ki, burada vəzifə başında olanlar daş ürəkli insanlar deyillər. Yuxarıda qeyd etdiyim kimi, bizim işimiz vətəndaşlara xidmət etməkdir. İcra başçısının işçilərə, idarə, müəssisə rəhbərlərinə dediyi bu sözləri oxucularla da bölüşmək istəyirəm: "Elə işləyin ki, sizdən narazılıq olmasın, insanlar yersiz yerə incitməyin, unutmayın ki, hamımız bir elin, obanın övladlarıyıq." Bir də ki, İcra başçısı

idarə, müəssisələrə, İnzibati Ərazi Dairələri üzrə Nümayəndələrə göstəriş verib ki, icra aparatından göndərilən məktublara üç gün müddətində cavab verilməlidir. Hamı bu qaydalara qeyd-şərtsiz əməl edir.

- İçməli su, kanalizasiya barədə şəhər sakinlərindən şikayətlər varmı?

- Bildiyimiz kimi, Tovuz şəhərinin su təchizatı və kanalizasiya sisteminin yenidən qurulması çox mühüm bir hadisədir. Tovuz şəhərinin, Abulbəyli, Bozalqanlı, Əlimərdanlı kəndlərinin sakinləri də bu layihədən yararlanırlar. Məlumdur ki, iş olan yerdə nöqsanlar da olur. Xətlər birinin torpaq sahəsindən keçir, digəri başqa yerdən çəkilməsini istəyir. Ona görə də müəyyən şikayətlər var. İş davam edir, hər şey İcra Hakimiyyətinin tam nəzarətdədir. Artıq xırda-para işlər qalıb. Onlar da başa çatandan sonra asfaltlaşma işləri başlanacaqdır. Son vaxtlar isə içməli su ilə bağlı şikayətlər xeyli azalıb. Bu da onu göstərir ki, işlər tam yoluna düşməkdədir.

- Başqa sözlünüz, arzunuz?

- Artıq 2015-ci il başlayıb. Hamımız əl-ələ verib rayonumuzun inkişafı üçün töhfələrimizi verməliyik. Mən bir daha tovuqlularını yeni ilin başlaması münasibətilə təbrik edirəm, hamıya can sağlığı xoşbəxtlik, uğurlar arzulayıram.

- Müsahibəyə görə sağ olun.

"Tovuz"

Hüquqi biliklər təbliğ olunur

Bütün insanların, əsasən də böyüməkdə olan gənc nəslin hüquqi biliklərə böyük ehtiyacı vardır. Çünki xırda xuliqanlıqdan iri asayiş pozuntularına qədər bütün qanuna zidd hərəkətlər əksər hallarda hüquqi biliyin olmamasından irəli gəlir. Bəs necə etmək olar ki, cinayətin özünü də, onu törədən səbəbləri cəmiyyətimizdən birtəfəlik yox edək? Necə edək ki, insanları təcridxanalarından daş hasarları arasında deyil, vicdanları və zəkaları islah evlərinə döndərməklə tərbiyələndirək? Bunun üçün rayon Polis Şöbəsinin rəhbərliyi müxtəlif formalardan istifadə etməkdədir.

Əlbəttə, cinayətin törədiyi məkanın təhqiqatında, cinayət prosesinin açılmasında və cinayətkarın müəyyən edilib tutulmasında polis qüvvələri əsas sima kimi qalır. Ancaq bütün bunların başa çatdırılmasında polis veteranları da əsas qüvvədir. Buna görə də rayon polis şöbəsinin rəhbərliyi Polis Veteranları Şurasının üzvlərindən lazımcına istifadə edir. Şuranın sədri İlyas Sadıqov indi öz şura üzvləri ilə rayon Polis şöbəsinin yaxın köməkçiləridir. Şuranın özünün də geniş tədbir-

lər planı vardır. Qarşıya qoyulmuşdur ki, oturub hansı cinayətin harada törədilməsini gözləmək, kimlərinse vətəndaş hüququ pozulub zərər çəkəndən sonra işə başlamaq lazım deyil. Kütlələr arasında, insanların toplaşdığı yerlərə getmək, onlarda hüquqi bilikləri artırmaqla törəyə biləcək hüquq pozuntusunun qarşısını almaq lazımdır.

Yanxılı kənd İcra Nümayəndəliyində fAraz Hüseynov adına və Əhmədli kənd orta məktəblərində keçirilən görüşlər bu baxımdan çox maraqlı olmuşdur.

Bu maraqlı və məzmunlu görüşlər Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü və Yeni il ərəfəsində keçirilmişdir. İclas zalında keçirilən görüşə Araz Hüseynov adına tam orta məktəbin pedaqoji kollektivi və yuxarı sinif şagirdləri toplaşmışlar.

Şura sədri İ.Sadıqov "Hüquqi biliklər hamı üçün vacibdir" və "Narkomaniyaya yox deyək" mövzularında mühazirələr oxumuş, geniş söhbətlər aparmışdır. Muzakirələr zamanı Şura sədrinin müavini İsaq Əhmədov, rayon Polis şöbəsinin azyaşlılar üzrə sahə inspektorları Elmar Rüstəmov, İlham Məmmədov və Orxan Məmmədov çıxış edərək göstərmişlər ki, gənclər zərərli vərdiş kimi yiyələndikləri narkomaniyanın polad həlqəsini qırıb çıxma bilmir, məişət zorakılıqları və başqa cinayətlər də bundan sonra törəyir.

Görüş eyni xarakterdə Əhmədli məktəbində də keçirilmiş, oxunan məruzələr və muzakirələr dinləyicilərin marağına səbəb olmuşdur.

Tədbirin sonunda Araz Hüseynov adına məktəbin direktoru Məzahir Məmmədov və Əhmədli məktəbinin direktoru Şahid Nağıyev gənclərin tərbiyəsində mühüm rol oynayacaq bu görüş üçün qonaqlara öz təşəkkürlərini bildirmişlər.

Q.Hümbətov

"Qızıl Tavus", "Sosializm kəndi", "Qalibiyyət bayrağı", "Həqiqət", "Tovuz" - 85

Həm qocaman, həm gənc "TOVUZ"um...

Şəmsiyyə Musaqızı,
"Yeni Təfəkkür" qəzetinin
baş redaktoru,
Əməkdar jurnalist

Bu günlərdə eşitdim ki, "Tovuz" qəzetinin 85 yaşı tamam olub. Xəyal məni uzaqlara apardı. Yəni 70-ci illərin əvvəllərinə. Onda qəzet "Həqiqət" adı ilə çıxırdı. Jurnalistikaya ilk addımlarımı bu qəzetdə atmışam desəm, yarılmıram.

Tovuz şəhər 1 nömrəli orta məktəbdə oxuyurdum. Məktəb şagirdi olsam da, "Həqiqət"lə sıx əlaqəm vardı. İlk qələm təcrübəm bu qəzetdə dərc olunurdu. Redaksiyada ədəbi birlik də vardı, ayda 1-2 dəfə toplanırıq. Gənc yazarlar yığışib yaradıcılıq işlərini müzakirə edir, kimi yazdığı şeiri, kimi də hekayələrini oxuyurdu. Mən nə şeir yazırdım, nə də hekayə, ancaq hərdən həmin ədəbi yığıncaqlara da gedirdim. Orada çox maraqlı müzakirələr olur, ədəbi tənqidlər səslənirdi. Belə tədbirlərdə çox şeylər öyrənirdim.

... Bir dəfə məktəbimizin heyətində xeyli zibil yığılıb qalmışdı. Şagirdlər tənəffüslərdə və idman dərslərində sərbəst hərəkət edə bilmirdilər. Bir gün redaksiyaya məktub yazdım, təxmini yadımdadır, gerek ki, adı "Tədbir görən yoxdur" idi. Redaksiyadan məktəbə müxbir göndərdilər. O, vaxt qəzetdə müxbir işləyən Sakit Abdullayev məktəbimizə gələrək, məni axtarıb tapdı. Yazdığımın həqiqətə uyğun olub-olmadığını öz gözləri ilə gördü və həmin yazı qəzetdə dərc olundu. Yazı dərc olunan günü aidiyyəti təşkilatlar məsələyə çox ciddi reaksiya verdilər və həmin zibil topası məktəbin heyətindən yığışdırıldı. Məktəbin rəhbərliyindən mənə təşəkkür etdilər, təriflədilər ki, neçə vaxtdı hara müraciət edirdikse sözüümü eşidib gələn yox idi. Günü- günə satırdılar. Sənin

yazından sonra dərhal tədbir görüldü...

Həmin gün özümü göyün yeddinci qatında hiss edirdim. İlk tənqidi yazımın nəticəsi öz bəhrəsini vermişdi. "Balaca jurnalist" in yazdığı kiçik bir yazıya böyük qurumlar tədbir görmüşdü. Sevincimdən sanki uçacaqdım. Bax, operativliyi, mətbuatın gücünü, sözün kəsərliyini, müxbirin qərəzsizliyini o zaman "Həqiqət" in ştatdankənar müxbiri olanda öyrəndim.

O vaxt qəzetin çox gözəl və peşəkar kollektivi vardı. Redaktor rəhmətlik Musa Musayev biz gənclər üçün əsl məktəb idi. Şəxsən mən ondan çox şey öyrənmişəm. Bir haşiyyə çıxmaq istəyirəm.

... 80-ci illərin əvvəlləri idi. Azərbaycan Dövlət Radiosunun "Gənclik" baş redaksiyasında müxbir kimi fəaliyyət göstərirdim. Eyni zamanda yazılarım "Azərbaycan gəncləri" qəzetində də gedirdi. Bir dəfə Tovuzdan hazırladığım bir yazı qəzetdə dərc olunmuşdu. Həm də iş elə gətirmişdi ki, yazıda haqqında bəhs etdiyim əmək qəhrəmanı artıq üzümçülükdə çalışmırdı, yəni onu yüksək vəzifəyə irəli çəkmişdilər. Bu, mən yazını hazırlayıb redaksiyaya təqdim edəndən sonra baş vermişdi. Yəni yazı qəzetdə bir az gecikmişdir. Nə isə, bu yazını oxuyan bədxahlardan biri (belə bədxah, xəbis adamlar hər zaman olub, indi də var) gəlib redaktorun yanına ki, bəs deməzsinizmi, həmin yazıda bəhs edilən adam üzümçü deyil, kənd sovetinin katibidir. Dediym ki, o vaxt mətbuatın, sözün kəsəri vardı. İndiki kimi yalan- palan məlumatlar qəzetdə gedə bilməzdi. Gedərsə də, dərhal ölçü götürülərdi. Nə isə, qəzetin o vaxtkı redaktoru rəhmətlik Şamil Fərzəliyev məni yanına çağırırdı ki, bəs sənin filan yazıda yalan məlumat gedib. Bizə xəbər verdilər ki, həmin qız üzümçü deyil, kənd sovetinin katibidir. Niyə belə məsuliyyətsiz iş görmüsən? İndi biz qəzetimizdə çıxış etməyinə 6 ay qadağa qoya bilərik. Bu sözləri eşitmək mənim üçün çox çətin idi. Gözlərim doldu, az qaldı ağlayam. Bircə onu deyə bildim ki, Şamil müəllim, mən yazını filan tarixdə vermişəm, şöbədə saxlayıb bu zaman veriblər. Həmin adamı da bu müddətdə vəzifəyə qoyublar. Bunu dəqiqləşdirəndən sonra mənim qəzetdə çıxışma qadağa qoyulmadı. Lakin həmin şöbənin müdirinə töhmət verildi. Bu da məni çox narahat edirdi. Axı nəyə görə belə olsun?

- Mənim üçün çox qaranlıq qalmışdı ki, həmin məlumatı redaksiyaya kim ötürüb. Amma bir şey öyrənə bilmirdim. Bir gün Tovuzda gedəndə bir neçə yerdə oldum, heç kim mənə bir söz demədi. "Həqiqət" qəzetinin redaksiyasına da getdim. Musa müəllimlə görüşdüm. Həmin hadisəni ona söylədim. Diqqətlə qulaq asandan sonra sakitcə telefonun dəstəyini qaldırdı, kiməsə zəng vurdu. Çox mehribancasına danışmağa başla-

Hörmətli "Tovuz"sevərlər!

Mən orta təhsilimi Tovuz şəhərindəki A.S.Puşkin adına orta məktəbdə almışam. Mənim Tovuzla bağlı unudulmaz xatirələrim çoxdur və həmişə Tovuz və tovuzluları böyük hörmətlə xatırlayıram. Hələ orta məktəbdə oxuduğum illərdə "Həqiqət" qəzetini böyük maraqla oxuyurdum. O vaxtdan çox illər ötüb keçib. İndi "Həqiqət" qəzeti "Tovuz" adıyla nəşr olunur.

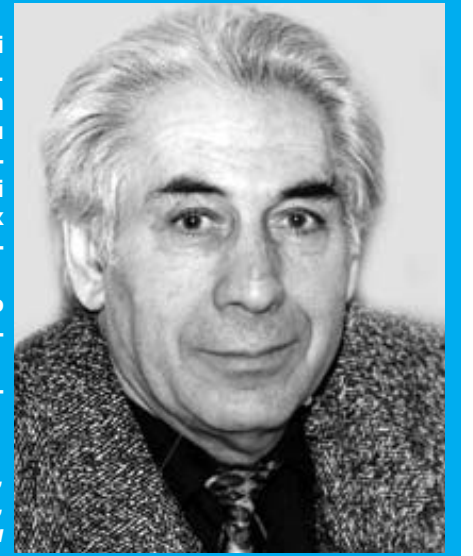
"Tovuz" qəzetini 85 illiyi münasibəti ilə təbrik edir, qəzetin yaradıcı kollektivinə uğurlar arzulayıram.

Gün o gün olsun ki, "Tovuz"un 100 yaşı qeyd edəsiniz.

Hörmətlə:

Nahid Hacızadə,
yazıçı-publisist,

Respublika "Xatirə kitabı"nın baş redaktoru

di. Ordan- burdan danışib hal- əhval tutandan sonra dedi qızım, sənin haqqında "Azərbaycan gəncləri" qəzetində yazı gedəndən sonra kimlər səninlə görüşüblər, ya görüşmək istəyiblər və s. Onda hiss etdim ki, mənim yazımın qəhrəmanı ilə danışır. Xəttin o başında danışılını eşitməsəm də Musa müəllimin sifətinin mimikasından aydın hiss olunurdu ki, izə düşübdür. Məsələ çözüldü. Məlum oldu ki, mənə kimdən "daş deyib". Mən bunu bu gün açıqlamaq istəmirəm, çünki yeri deyil. Bunu xatırlamaqla demək istəyirəm ki, Musa müəllimin bir dəqiqənin içində məsələyə aydınlıq gətirməsi, hər şeyi olduğu kimi, dəqiqliyi ilə öyrənməsi məni heyrət içində qoymuşdu. Əsl jurnalist "priyomları" na mat qalmışdım. Bax, faktı araşdırıb yerinə yetmək bacarığını da "Həqiqət" in redaktorundan öyrənmişəm. İşlədiyim bu illər ərzində bu təcrübədən bəhrələnmişəm.

... "Həqiqət" in o vaxtkı kollektivi o qədər də böyük deyildi. Redaktor müavini Fərmayıl Əsədov, İsmayıl Əsgərov, Sədin Nuriyev, Laçın İsmaylova, Bədir Məhərrəmov, Sakit Abdullayev gənc müxbirlərlə çox mehriban davranırdılar, qayğı göstərirdilər. Jurnalistikada çox önəmli olan tələbkarlığı, faktlardan istifadə etməyin qaydalarını və jurnalist etikasını öyrədirdilər. Yəni, heç birimizə qısqançlıqla yanaşmırdılar. Bu gün onlardan dünyaların dəyişənlər də var. Hər birini şükranlıqla anıram.

"Həqiqət" mənim üçün bir də ona görə doğmadır ki, müxbirin qonorar almasını da burada öyrənmişəm. Heç bu barədə təsəvvürümdə yox idi. Ağılıma da gəlməzdi ki, yazdığım yazıya görə mənə haqq verərlər... Bir gün redaksiyaya növbəti yazımı gətirmişdim. Məktublər şöbəsinin müdiri İsmayıl Əsgərov birdən məndən soruşdu ki, qonorarlarnı alırsanmı? Başa düşmədim, qonorar sözünü ilk dəfə idi eşidirdim. Utanana dedim o nədir elə? İsmayıl müəllim özünəməxsus tərzdə gülümsündü və təmkinlə məni başa saldı ki, bəs sənin qəzetdə gedən yazılarına pul yazı- rıq, yeni qonorar müəllif haqqı deməkdir. Get, ünvanınıza baxan poçtalyon-

dan soruş, gətirməmiş olmaz...

Elə də etdim, redaksiyadan qıxan kimi poçtalyon Nurrəddin əmigilə getdim. Dedim bəs, redaksiyadan mənə pul göndəriblər, amma almamışam. Dedi qızım, varsa, sabah gətirərəm...

- Qəbz kağızı gəldi. Getdim poçtdan qonoraramı, həm də ilk qonoraramı aldım. Yadımdadır ki, ilk aldığım məbləğ cəmi 3 manat 60 qəpik idi. Təsəvvür edin ki, o pul bir məktəbli üçün nə demək idi. Sevindiyimdən az qalırıdım uçam. Həmin qonoraramı bir neçə gün xərcləmədim, saxladım. Sonralar daha çox qonorarlər almışam, amma ilk dəfə "Həqiqət" qəzetindən aldığım o qonoraramın şirinliyini unutmamışam.

... O günlər arxada qalıb. Jurnalistlik peşəsində ilk addımlarımı "Həqiqət" də atsam da, sonra bir çox nüfuzlu dövlət qəzetlərində çalışmışam. Rayon qəzetində qazandığım təcrübə karıma gəlib. Bu il 10 ili tamam olacaq ki, "Yeni Təfəkkür" kimi humanitar bir qəzetin baş redaktoruyam. Vaxtilə Musa Musayevdən, eləcə də qəzetin kollektivindən öyrəndiyim təcrübə boşa çıxmayıb. Respublikanın Əməkdar jurnalisti kimi fəxri ad daşıyıram. Jurnalistikada qazandığım uğurlara görə öncə "Həqiqət" qəzetinə minnətdaram.

... Bu gün 85 yaşını qeyd edən qəzetin adı kimi kollektivi də dəyişib. Bu, həyatın qanunauyğunluğudur. Nəsil dəyişir, zaman dəyişir, amma amal, məqsəd eynidir. Söze qiymət hər zaman öz yerini tutub. İndi "Tovuz" qəzetinə qələminə, şəxsiyyətinə dəyər verdiyim, sözün qədrini bilən, obyektivliyi sevmə peşəkar jurnalist Çingiz Qəribli rəhbərlik edir. Onun rəhbərliyi ilə "Tovuz" da yeni ab- hava yaranıb. Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Tofiq Zeynalov da "Tovuz" un maddi- texniki bazasının yaxşılaşdırılması üçün əməli tədbirlər həyata keçirir.

Çingiz Qəribli başda olmaqla qəzetin bütün kollektivini təbrik edir, 85 yaşın mübarək olsun "Tovuz" um deyirəm. Kollektivə yeni yaradıcılıq uğurları diləyirəm. Qələminiz iti, sözünüz kəsərli olsun.

Səlim Babullaoglu həmyerlimiz Elxan Zal haqqında

Azərbaycan Yazıçılar Birliyi Bədii Tərcümə və Beynəlxalq əlaqələr Mərkəzinin direktoru, Səlim Babullaoglu həmyerlimiz, tanınmış şair Elxan Zal haqqında ATVxəbər saytına verdiyi müsahibə.

- Səlim müəllim, sizcə Elxan Zalı necə təqdim etmək olar?

- Elxan Zal məhz o adamdır ki, onu bir sözlə, şair deyərək təqdim etmək olar və bütün başqa təqdimatlar bu sözdən sonra yersiz görünür.

- Elxan Zal ilə sizi birləşdirən tək "On" və "Kapelhausda axşam" kitablarıdır, yoxsa bu siyahıya əlavələr etmək mümkündürmü?

- Adlarını çəkdiyiniz yalnız kitablardır. Kitablara isə bildiyiniz kimi proses deyil, yekundur. Əlbəttə ki, hansısa müştərək yaradıcı proses keçmədən müştərək kitablar buraxmaq məntiqlisizdir, lap düzü isə mümkün olmazdı.

- Qarşı tərəfdə özəlliklə qiymətləndirdiyiniz keyfiyyətlər hansılardır?

- Elxan Zalda ən yüksək qiymətləndirdiyim şey elə onun şeirləridir. O şeirlərin XX əsr Azərbaycan poeziyası kontekstində ikinci nüsxəsi yoxdur. Onun şeirləri unikaldir. Mən o şeirlər haqqında müfəssəl təhlil yazısı yazmışam. Orda bütün fikirlərimi demişəm. İndi isə bir cümlə əlavə edirəm. Mən Elxan Zalı şeirlərini sevirəm.

- Elxan Zalı 53 yaş var. Yarım əsr yaşamış insan kimi onun həyat və yaradıcılığını necə xarakterizə edirsiniz? Fiziki ömrüylə yaradıcı ömrü, sizcə, nə dərəcədə ekvivalentdir?

- Mən bu suala ətraflı cavab vermək istəməzdim. Niyə? Ona görə ki, nə desəm doğru olmayacaq. İnsanı özündən başqa heç kim daha yaxından tanıya bilməz. Mən isə Elxanın həyatını o qədər

də yaxşı bilmirəm. Amma bildiyim qədər onun yaşam tərzi ilə yaradıcılığı üst-üstə düşür. O yazdıqlarına bənzər yaşayır, yaşadığı kimi yazır. Və mən onun çağdaş ədəbiyyatımızın böyük şairlərindən biri hesab edirəm.

- Bəlli olduğu kimi bu gün ədəbiyyat sahəsində dünyanın ən nüfuzlu ödəli Nobel mükafatı sayılır. Bu mükafata Azərbaycan ədəbiyyatından iddia edənlər və gələcəkdə etmək istəyənlər siyahısında Elxan Zalı görürsünüz mü, ümumən yazıçının orden-medalla təltif edilməsinə baxışınız necədir

- yəni bu olmasa, nə olar, olunca nə baş verər?

- Sualınıza düzəliş edirəm. İddia edənlərə aid olub-olmamasını Elxan Zal özü bilər. Amma siz layiq olub-olmamasını soruşursunuzsa, deyim: bəli, Elxan Zalı elə əsərləri var ki, Nobel mükafatı almış bir çox şairlərin şeirləri kimi yüksək bədii zövqlə yazılıb, onlarla bir sırada dayanabilir. Qaldı orden-medal və başqa şeylərə. Mən bu məsələlərə normal baxıram. Orden, medal da, mükafat da bunlar ola bilər, olmalıdır, olacaq. Amma heç bir mükafat həqiqi yaradıcı adama hörmət gətirmir və onda keyfiyyət dəyişikliyinə səbəb olmur. Əksinə, obyektiv verilmiş mükafat yaxşı presedentdir, həmin mükafata, o mükafatı verən təsisata başucalığı gətirir. Olmasa düşünürəm ki, sənət itirəcək. Amma ola bilsin ki, sənətkar müvəqqəti də olsa nələrsə, ən azı stimulu itirə bilər.

- Siz Elxan Zal ilə dostsunuz və bir-birinizə şeirlər və yazılar ithaf etmişiniz. Bu dostluqdan, yoxsa, qarşılıqlı yaradıcılıq sevgisindənmi irəli gəlir?

- Məncə bu qarşılıqlı yaradıcılıq sevgisindən irəli gəlir. Bir də bizi birləşdirən bir ortaq keyfiyyətdən. Elxan Zalda Mandelştamın sözləri ilə desək, güclü akmeistik xiffət var. Yəni, dünya mədəniyyətinə,

xüsusən dünya şeirinə xiffət və canatım. Məndə də var bu. Mən onun bu keyfiyyətinə görə də ona çox böyük hörmətlə yanaşıram. Dostluq bir az daha başqa məsələdir.

- İthaf şeirləri hələ dəbdədirmi, yoxsa Elxan Zalı bu şeirləri ənənəvi ithaf şeiri deyil?

- Ənənəvi ithaf şeiri deyəndə nəyi nəzərdə tutduğunuz bilmirəm. Hər kəsin şeiri onun özünə oxşayır. İthaf şeiri də, başqa şeirləri də. Elxan Zal isə bayaq dedim, unikal şairdir. Demək onun ithaf şeirləri də unikaldir.

- Dünya ədəbiyyatında Elxan Zalı kimə bənzətmək mümkündür, yaxud kimi Elxan bəyə bənzətmək olar?

- Mən gərək ki, Elxan haqqında yazdığım yazıda o şairlərdən bir neçəsinin adını çəkmişəm. Elxan Zalla böyük ingilis-amerikan şairi Auden arasında ciddi estetik bağ və bənzərlik var.

- Səlim Babullaoglu şeirlərinin ruhunu müasir avropa şeirinə yaxın hesab etmək olar və ya o şeirləri oxuyanda elə məhz şərq ruhu duyulur?

- Özümle bağlı heç nə demək istəməzdim.

- Qarşı tərəfdə görmək istəmədiyiniz cəhət?

- Elə şeylər var ki, onu ünvanına deməlisən. Mən adətən belə edirəm.

Daşkəsəndən məktub

Sevə-sevə oxumuşam

Salam, hörmətli redaksiya! Sizin hamınızı və bütün tovuzluları Daşkəsən rayonunda uzun müddətdir fəaliyyət göstərən "Qoşqar" ədəbi birliyinin yazarları adından "Tovuz" qəzetinin 85 illik yubileyi münasibətilə təbrik edirəm. Uzun müddət sizin qəzetin daimi oxucularından olmuşam. Əvvəllər sizin qəzet "Daşkəsən" qəzeti redaksiyasına müntəzəm olaraq göndərilirdi.

Sonradan bu əlaqə kəsildi. Bu günlərdə tovuzlu dostlarımdan biri "Tovuz" qəzetinin yeni nüsxələrini mənə göndərmişdi. Qəzetin yeni bir formatda-8 səhifədən ibarət, ayda 3 dəfə çıxması mənə çox sevindirdi. Bu günkü mətbuat bolluğunda rayon qəzetinin belə bir tirajla, müntəzəm çıxması çox təqdirə layiq bir işdir. Təbii ki, bu, redaksiya işçilərinin əməyinin, rayon rəhbərliyinin yüksək qayğısının və oxucuların dəstəyi sayəsində mümkün olmuşdur.

Biz daşkəsənlilər "Tovuz"un bu nailiyyətlərinə ürəkdən sevinir və sizi alqışlayırıq. Arzu edirik ki, "Tovuz" qəzeti bun-

dan sonra da Tovuzun salnaməçisi rolunu uğurla davam etdirsin. Bütün tovuzlular kimi, daşkəsənlilər də telli sazın laytları altında böyüyüb, həyatı, ana təbiəti, doğma vətəni sevilər. Tovuzun igid oğulları "Cəngi" sədalara altında doğma torpaqları erməni işğalçılarından qoruyub, bir qarış da olsun torpağı düşməne verməmişlər.

Bizim ruhumuz kimi seiriyətimiz də birdir. Siz tovuzlular kimi, biz də Məmməd İsmayılı, İsa Cavadoğlunu, Azafı Mikayılı, Rasim Kərimlini, Məstan Günəri sevə-sevə oxumuş, özümüzü bilməmişik. Həmin söz ustalarının və adını çəkmədiyim digər yazarların yetişməsində, püxtələşməsində, uğur qazanmasında "Tovuz" qəzetinin böyük rolu olmuşdur.

50 ildən çoxdur bədii yaradıcılıqla məşğul oluram. Bir neçə kitabın müəllifiyəm. Ancaq mənim üçün böyük bir şərəf olardı ki, "Tovuz" qəzetində bir neçə şeirim dərc olunsun. Ona görə də bir neçə şeirimi tovuzlulara ərnağan olaraq göndərirəm.

Küsübdü dağlar

Kim dəyib qəlbine görə dağların,
Küsübdür elə bil, danışmır daha.
Durub qaş-qabaqlı qocalar kimi,
Hər şirin söhbətə qarışmır daha.

Neynəyim gülməyir yalı-yamacı,
Səkməyir kəkliyi, susub turacı.
Şirin bulaqları olubdur acı,
Səlib olub çaylara qarışmır daha.

Sığalsız qalıbdır zirvəsi, yalı,
Çəkilib üstündən dövləti, malı.
Tumar ver telinə, ay Namazalı,
Üreyin buz olub alışmır daha.

Ömrümüz

Külək olub göz yaşımı silmədin,
Xəyal olub heç yuxuma girmədin,
Ayrı ötdü, ilmi ötdü bilmədim,
Nə tez gəlib keçdi belə ömrümüz.

Çıxmadın yoluma aylı gecələr,
Məhbəbət qoxulu sayılı gecələr.

Sərəndə yoluna xalı gecələr,
Deyirdim elə bil beşdi ömrümüz.

Yandım eşq oduna közüm qalmadı,
Dünya bizim havamızı çalmadı.
Namazalı, niyə saya salmadı?
Çəkdi karvanım köçdü ömrümüz.

Sədaqəti

Hər gözəl binadan mayalı olsa,
İsməti saxlayıb həyalı olsa,
Hər sevən könüllər vəfalı olsa,
Deyişməz dünyada yar sədaqəti.

Çətindir göyərdib bitirmək daşı,
Hər ürək odunu duyammaz naşı.
Qaydadır dağların ağarar başı,
Bağlanıb zirvəyə qar sədaqəti.

Ey könül üz çevir dağlara sarı,
Salmayaq ürəyə hər intizarı.
Namazalı, topla dövləti, varı,
Ömrü qaytararmı var sədaqəti?

**Namazalı Paşa,
Daşkəsən şəhəri**

Redaksiyada görüş

Redaksiyamızın nəzdində fəaliyyət göstərən Aşiq Hüseyn Bozalqanlı adına "Varislər" ədəbi məclisindən nə qədər ədəbi şəxsiyyətlər pərvazlanıb Azərbaycanın və türk dünyasının yaradıcıları sırasına qoşulmuşdur. İndi də məclis öz işini davam etdirməkdədir. O, getdikcə öz sıralarını genişləndirir, gəncləşir. XX əsrin 30-cu illərindən fəaliyyətə başlayan məclisə XXI əsrdə qələm götürmüş gənc ədəbi qüvvələr qoşulmuşlar. Öz sələfləri kimi onlar bu gün Azərbaycanın gənc yazarları sırasında yeni əsrin söz sahibləridirlər. Onlardan Gülnar Səma, Rübəbə Sahib, Mehman Rasimoğlu, Elnarə Nur, Nəbi Hüseynli, Məhəmməd Mehdiqanlı artıq ədəbi aləmdə tanınırlar. Bu günlərdə doğma yuvaya qayıdan gənclər redaksiyamızın qonağı oldular. "Tovuz" qəzetinin 85 illik yubileyi ərəfəsində keçirilən maraqlı görüşdə redaksiyamızın yaradıcı kollektivinin ünvanına xoş sözlər söyləyərək yeniləmiş, respublika mətbuat orqanları sırasında özünə fərhli yer tutan "Tovuz"a və onun yaradıcılarına bundan sonra da xalq tribunası olmaq işində uğurlar arzuladılar. Söhbət zamanı gənc qələm sahibləri bildirdilər ki, "Tovuz" qəzeti və onun yaradıcı kollektivi daimi olaraq rayon yaradıcı ziyalılarınun qayğıkeşi və gənclərin hamısı olmuş, bu gün də öz xeyirxahlığını davam etdirməkdədirlər.

Görüşdə Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin "Ulu Çinar" jurnalının baş redaktoru Elxan Zal iştirak etmişdir. Ədəbi məclisin üzvləri öz yeni şeirlərini oxudular.

Günel Bayram, tələbə

Bəşər övladı

Dünyaya gəlişin sevinc doğurdu, Gözəl arzuların səbəbkariydin. Dedilər: "Böyüsün, qürurlu olsun", Fəxrət hissiylə verdilər adı Ey bəşər övladı, bəşər övladı.

Zamanla dərk etdin ətraf-ələmi, Qarşına çıxırdı yaxşı, yaman da Özünü unutdun, pisə meyl etdin, Kiminə göstərdin acı fəryadı Ey bəşər övladı, bəşər övladı.

Necə pərvazlanan ürəyi qırdın, Ərmağan eylədin yalanlarını. Doğma olanları kənardə qoydun, Başına tac etdin özgəni, yadı Ey bəşər övladı, bəşər övladı.

Çox şeylər qazandı əməllərinlə, Alçaqlıq, kin-nifrət və başqa nələr. Boya əllərini, sənçün hənədi Ey bəşər övladı, bəşər övladı.

Mənəmlik eyləyib sinənə döymə, Çoxunu məhv edir həyat sınağı. Güclüyəm, keçərəm dediyin zaman, Birdə görəcəksən bağlanıb qapı Ey bəşər övladı, bəşər övladı.

Yanaşma qəlbimə

Onda yalan yoxdur, ola da bilməz, Pisi qoya-qoya yaxşını silməz. Çox uca körpüdür qorxaqlar keçməz Xəyalında belə eyləmə meyl Yanaşma qəlbimə, o sənlük deyil.

Dözümlü, səbrli, etibarlıdır, Yolları çətindir yağış qarlıdır. Dərk edən, qət edən ancaq karlıdır, Xəyalında belə eyləmə meyl. Yanaşma qəlbimə, o sənlük deyil.

Qışda da baharın havasını yaşar, Yalançı hər zaman yolunu çəşar. Ruhum vəfalının yanına qoşar, Qarşıma çıxmağa eyləmə meyl, Yanaşma qəlbimə, o sənlük deyil.

Gülnar Səma, AYB-nin üzvü

Kimi

Mənə çəkdiyən dağa gəl, Gəl, qorxma, dumanı yoxdu.

E.Əzim

O hansı dağdı ki, dumanı yoxdu, Mənim ilk sevgimin göz dağı kimi? O hansı yazardı romanı yoxdu, Şair ürəyimin söz dağı kimi.

Elə sancır sanki key iynələyir, Bir işə yaramaz şey iynələyir. Tikməyi bir yana hey iynələyir, Cumubdur üstümə biz dağı kimi.

Göybəgöy axtardım, Səma, özümü Yərbəyer yerlərdə bitdi əzimin. Gönüqalın bilib üzsüz üzümü, Dərimi hey soyur xəz dağı kimi.

Elnarə Nur, AYB-nin üzvü

Köhnə yurd qapıları

Arxamca boylanman, a boş qapılar Dolular boşluğa tökülür axı. İnsansız yuvaya quşlar dil açar, Yuvasız insanlar bükülür axı.

Aşağı sinibdi, evin damını Bəlkə də sərt əsən külək əyibdi! Şüşələr sinibdi başın üstündə Deyən o vaxt sənə göz də dəyibdi.

Meşədə ucalan cökə ağacı Kəsilib yamaca nişan qalıbdı. Səni düzəldəndə qocaman babam Bəlkə o ağacdan qarğış alıbdı.

Mehman Rasimoğlu, AYB-nin üzvü

SƏNSİZLİK

Yaş üstə yaş, il üstə il dolandı: Bələdi hicranın soyuğu mənə. Sənsiz bu yaşayış mənə yalandı, Çəkir məşəqqətin oyuğu mənə.

Günəşim- xatirən, Ayım- xəyallar, Oxşayır ruhumu hər gündüz-gecə.

Var

Sənsiz gecələrə vərmiş etmişəm, Həsretə, hicrana mənə də dözüm var. Nazıyla oynadım ayrılıqların Vüsala tamarzı iki gözüm var.

Mənli-mənsiz, onlu-onsuz arzular, Qanıma susadı qənsiz arzular. Qar üstə yazdığım sonsuz arzular, Od üstə can verən neçə buzum var.

Sən nədən biləsən, nədən nələr nədən? Özün cavab çıxar "a"dan ya "be"dən Gözümdə kölgəli o nurlu didən Məni sınaq etmə, mənə də əzim var.

Qoyma darıxım

Darıxmaqla məşğul olub, Darıxmağa qoyma mənə. Ümidlərim işğal olub, Darıxmağa qoyma məmi.

Həsretinə qıyım gedim, Süzülə də, suyum gedim, Lap qoy səni qoyum gedim, Darıxmağa qoyma mənə.

Qoy çəşdirib, duruxdurum, Dolaşdırıb, karıxdırım.

O gələn haylara evdən hay verən Səndən boylanardı, səndən qaçardı. Uşaqlar sənsindən oyanmamaqçün Nənəm dəstəyini yavaş açardı.

Görməkdən gözlərin tənə gəlmişdi. Kədərli gözlərin nə görür indi. Boşluqdan fitçalan uşaqlar kimi Səsin küləklərə səs verir indi.

Başı buludlara, ayağı yerə. Bəlkə, cırıltıyla söz toxuyursan. Səssizlik ən böyük qəriblik imiş İndi öz-özünə nə oxuyursan?

Tapınmaq

Axtardığım yerdəyəm, İtən yerim gəzirəm. Ədalət pay verilə Kimsə üçün nəzirəm.

Harda bitdi saydınsa Bitməyən bir nəşə var. Bəzən gəndən keçirəm. Gen də gəlir mənə dar.

Kölgəsində ağacın, Kölgəm kölgə olubdu. Təsdiqli arzularım İndi bəlkə olubdu.

Gözümə nur ələndi, Nurum nura qarışdı.

Asır gəlişinə gözümü yollar İllərdi zəlildi baxışım necə!

Titrəyir bədənəm ruhumun üstə, Səbəb sonsuz həsrət, qarlı qış deyil. Mən daha nə qədər dolaşım xəstə Yağan göz yaşımı, qar, yağış deyil.

KİMİ

Yenidən doğulmaq istəyirəm mən, Gündüz Günəş kimi, gecə Ay kimi. Zamanla əl-ələ, diz-dizə verib Dolanım elləri axar çay kimi.

Bəxtimin qırışı sevincdən olsun, Hicranın çiçəyi açmadan solsun.

Bir dünya istərəm, içimə dolsun Eşqi saf, rəngi ağ- yardan pay kimi.

Qoy mən səni darıxdırım, Darıxmağa qoyma mənə.

Durnaların doğrusu ol, Vurnuxanın ağrısı ol, Sənsizliyin oğrusu ol, Darıxmağa qoyma mənə.

Bir qız

Bir qız vardı bizim kənddə Mənim kimi gözü qara. Sənə olan sevgisindən Bənzəyirdi üzü qara.

Bir qız vardı qarabəniz Üzündə xal düzümləri. Yetişməmiş kim dərmişdi Tənəkdə kal üzümləri?!

O qız birəcə addımıyla Ürəyini tərək elədi. Qovuşmağa gücü çatmaz, Ayrılığa ərək elədi.

Sən gələndə həmin qızın Sevgisi sevgiyə döndü. O dinə gəlməyən qızın Dilində sən oldun andı.

Bir qız vardı bizim kənddə Reyhan kimi gözü qara. Gülü, narı yığıb getdi Sizin kənddən səmalara.

Günəşdən bir pay ummaq, Bəlkə özü qarğışdı?

Hər an yoxa var oldum, Varlığa yox olmadım. Qazansam da çox şeyi Özümdən çox olmadım.

Şəhərdə oxuyan kənd uşağı

Gəzib bu şəhərin küçələrində Kimi axtarıram əli çıraqlı? Saralan yarpağam düşüb budaqdan Bir bahar istərəm səsi-soraqlı.

Gözümdə dünyanın gözü təzədi, Gəzirəm hələ də nələr, nələr Bir şəhərli baba keçdi yanımdan Üzündə illərin qəmi-qəhəri.

Oxuyub uzağa saldı yönünü Qoynu onsuz qaldı kənd qucağının. Gözü nələr görüb nələr anladı, Şəhərə düşəndən kənd uşağının

Baxışın bu gündə sevirəm deyən Sabahın gününə xəyala dalıb, Daş asfalt qəbləri daşa döndərib Görürəm vəfa da kəndlərdə qalıb.

Burada nəyisə qazandım, amma Bəlkə də tapmışam dincliliyimi. Nə yaxşı şəhərdə qoyub gəlmədim, Şəhərdən boylanın kəndliliyimi.

Dünyaya yenidən necə göz açım, Necə işıqlanım, necə nur saçım? Səadət suyundan bir damla içim Kədər yığılmasın qat-qat lay kimi.

GÖRƏSƏN?!

Sənmi günahkarsan, mənmi, zamanımı- Kim kimə badalaq atdı görəsən?! Haqqın səsi gəlmir, gözləri də kor! Şeytan quyusunda batdı görəsən?!

Xeyir lal olduqca şər dilə gəldi, Bülbül əsir düşdü, xar gülə gəldi. Düşünən beyinlər, köz külə gəldi, Kimlər bu dünyanı satdı görəsən?!

Gəzdim oba-oba elləri bir-bir, Müasir nağıllar gör nələr deyir: "Daha bu dövrandan gözləmə xeyir!" Dünya son yaşına çatdı görəsən?!

Yeni kitablar

"Kimlərdi Tovuzun Şöhrət Ünvanı?"

Həmyerlimiz, Prezident təqaüdçüsü, "Qızıl qələm" media mükafatı laureatı, tanınmış yazıçı, şair Vaqif İsaqoğlunun bu adda yenice çapdan çıxmış kitabı oxucularla 50-ci görüşüdür.

Müəllif bu kitabında Tovuzun tanınmış ziyalılarından, görkəmli alimlərindən, qəhrə-

man oğullarından, tanınmış həkimlərdən, sayılıb-seçilən mərd kişilərindən, söz adamlarından, namuslu, qeyrətli qadınlarından söz açmışdır.

Bəs, kimdir Tovuzun şöhrət ünvanı? Qələm dostumuzun yeni kitabını oxumaqla bu suala cavab tapa bilərsiniz.

"Şəkər söylə, bal söylə"...

Qarşımda bir kitab var, cəmi 100 səhifəlik bir kitab. Təzəcə nəşr olunub. Hələ mətbəə qoxusu getməyib. Dönə-dönə oxuyuram, ancaq elimdən yere qoya bilmirəm. Ana tovuzumuzun ormanlarının gözəlliyi,

ulu dağlarının əzəməti, saf bulaqların təmizliyi hopub sanki bu kitaba.

Adı da qərribə və orijinaldır bu kitabın: "Şəkər söylə, bal söylə". Kitabdakı qoşmalara ana dilimizin şəkər dadı, bal dadı qarışmış. Müəllifin imzasına, titulluna baxmasan da bilirsən ki, bu gözəl şeirlərin müəllifi tovuzludur.

Tovuz ədəbi mühitinin yetişdirməsi olan Mikayıl İlhamlı (Əhmədli Mikayıl Vəli oğlu) təkə bir şair kimi deyil, həm də tərcüməçi kimi tanınır. İngilis, fransız, ispan, rus dillərini mükəmməl bilən M.İlhamlı gözəl tərcümələr müəllifi kimi də tanınır.

Kitabda onun Fransız lirik şairlərindən etdiyi

tərcümələrə də geniş yer verilmişdir. Lirik janrdə yazılmış bu şeirlər çox ustalıqla tərcümə edilmişdir. M.İlhamlının şeirlərinin əsas mövzusu Vətən, torpaq, insan sevgisindən qaynaqlanır. Təbiət sevgisi ilə insan sevgisi bir vəhdət təşkil edir, sevdiyi qızın bütün gözəlliklərini çəməndə, çöldə, lələnin, nergizin qönçəsində, yarpaqların şəhində axtaran şair baxın nə gözəl deyib.

*Vüsala tələsən, a qar çıxayım,
Təntiyib qar altı qalasanmış!
A şəhli nergizim, mən sevən qızın
Sən ala gözünün alısanmış!...*

Kitabda toplanmış şeirlərin dili oynaq, sadə və poetik deyimlərlə zəngindir:

*Lələlərin yanağında qan-gilə,
Bülbül oldum, haçan qondum mən gülə?
Dan yerində Günəş doğa, dan gülə,
Göz qamaşa, di sən bax ki, baxasan!...*

Şair İsa Cavadoğlu ilə M.İlhamlının deyişmələri kitabı daha maraqlı edir. Biz də həmyerlimizi həm yeni kitabı, həm də 50 yaşının tamam olması münasibətilə təbrik edir, uzun ömür və yaradıcılıq uğurları arzulayırıq.

R.Çıraqlı

Ən böyük hədiyyə

Elyar Namazlı A.S.Puşkin adına orta məktəbin beşinci sinfində oxuyur. Dərs əlaçısıdır, ictimai işlərdə fəaldır. Elyar həm sinif yoldaşlarının, həm də müəllimlərinin sevimlisidir. Elə buna görə də onun ad gününü valideynlərindən əvvəl balaca dostları, müəllimləri-Ülviyyə Abbasova, Sevda Abbaszadə, Seyran Məmmədova təbrik etdilər.

Axşam isə onu evdə başqa sürpriz gözləyirdi. Elyarı babaları, nənələri və valideynləri bayram hədiyyələri ilə qarşıladılar. Ancaq Elyar deyir ki, ad günündə onun üçün ən böyük hədiyyə müəllimlərinin təbriki.

Elyarı ad günü münasibəti ilə babaları Xanlar, Fiqani, nənələri Zinyət, Ceyran, atası Anar, anası Lalə, bacısı Bəstixanım və bütün sinif yoldaşları təbrik edirlər. Ona cansağlığı, uzun ömür və dərslərində müvəffəqiyyətlər arzulayırlar.

Hörmətli oxucular!

Tovuz Rayon İcra Hakimiyyətinin orqanı olan

"TOVUZ"

qəzetinə 2015-ci ilin birinci yarısı üçün abunə yazılışı davam edir.

Qəzetin yarım illik abunə qiyməti 20 manatdır.

Qəzetə "Kapitalbank"ın Tovuz filialında abunə yazılmaq olar.

Replika

Dayanacaq, səki, yoxsa daş bazarı?

Əyyublu kəndində magistral yolun hər iki tərəfində dövlət tərəfindən sərnişinlərin rahatlığını təmin etmək məqsədilə dayanacaqlar və səkilər qoyulanda kənd sakinləri çox sevindilər. Sevindilər ki, daha yağışlı, qarlı havalarda yol kenarlarında ayaq üstə dayanmaqdan

canları qurtardı dayanacaqlardakı rahat oturmaqlarda oturub minəcəkləri avtobusları gözləyəcəklər.

Ancaq, yaxşı deyiblər, sən saydığını say, gör daş satanlar nə sayır? Dayanacaqlar istifadəyə verildiyi andan heç 10 gün keçmədi ki, daş maşınları Bakı-Qazax magistral yolunun kənarını zəbt etdilər, dayanacaq qaldı həmin maşınların mühasirəsində.

Bu işdə tək sərnişinlər əziyyət çəkmir, bütün kənd qalıb çar-naçar. Yolun sol tərəfini isə taksilər zəbt edib. Kəndin mərkəzi küçəsindən magistrala çıxmaq üçün gərəkdir yolun düz ortasına çıxasan ki, sağdan və soldan gələn maşınları görsən. Elə bu səbəbdən də hər il həmin ərazidə tez-tez qəzalar baş verir, bəzi qəzalar isə ölümlə nəticələnir. Bu isə nə taksilər sürücülərinin, nə də daş satanların vecinədir

"Tovuz"

Uşaqları cizgi filmindən qoruyun

Alimlər xəbərdarlıq edirlər ki, uşaq cizgi filmləri zorakılıq səhnələri ilə doludur. London Universitetinin alimlərinin apardıqları araşdırma göstərib ki,

uşaq cizgi filmləri heç də məsum deyil. Bu cür cizgi filmlərin qəhrəmanları böyük yaş üçün nəzərdə tutulan filmlərlə müqayisədə daha çox ölürlər.

Araşdırmaya 1937-ci ildən (Ağca xanım) 2013-cü ilə qədər (Soyuq ürəklər) çəkilən cizgi filmlərini daxil ediblər.

Cizgi filmlərindəki zorakılıq səviyyəsi araşdırılıb. Məlum olub ki, bu filmlərin qəhrəmanları əksər hallarda ölürlər. Bundan başqa, baş qəhrəmanların valideynləri də tez-tez ölürlər. Məsələn, "Nemonun axtarışında" cizgi filminin 4-cü dəqiqəsində yırtıcı balıqlar Nemonun anasını yeyirlər. Tarzan cizgi filminin isə 4-cü dəqiqəsində Tarzanın valideynləri leopardı öldürürlər.

Alimlər valideynləri uşaqlar üçün cizgi filmi seçimi edərkən diqqətli olmağa çağırırlar.

BAŞ REDAKTOR
Çingiz Qəribli

Ünvanımız:
Tovuz şəhəri, Şəhriyar küçəsi, 3,
Telefon: 31-5-35-23

Redaksiyaya göndərilən əlyazmalar geri qaytarılmır. Dərc olunan məktublardakı faktlara və elanların məzmununa görə redaksiya məsuliyyət daşımır.

Qəzet redaksiyanın kompyuter mərkəzində yığılmış, səhifələnməmiş və "Mətbuat firması" mətbəəsində çap olunmuşdur.
Sifariş 38. Tiraj: 1300.